

آخرین گزارش بهزیستی از موارد کودک آزاری و همسر آزاری ۹۳

آذر ۳، ۱۳۹۳

آمار خطوط امدادی درباره کودکان و زنان قربانی خشونت همچنان نگران کننده است

معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی کشور روز گذشته در ارایه آخرین گزارش خط اورژانس اجتماعی ۱۲۳ اعلام کرد که از مجموع ۱۲۰ هزار تماس در هشت ماه سال ۹۳، ۹ درصد مربوط به کودک آزاری و هشت درصد مربوط به همسر آزاری بوده است.

حبيب الله مسعودی فرید گزارش خود را با این جمله تکمیل کرده که «آمارهای مرکز اورژانس اجتماعی فقط در ارتباط با تماس‌های انجام شده با این مرکز است و نمی‌تواند نشان دهنده میزان شیوع کشوع کودک آزاری یا همسرآزاری باشد.»

شیرین صدر نوری، مسؤول مددکاری انجمن حمایت از حقوق کودکان هم در گفت و گو با «اعتماد» خبر می‌دهد که در شش ماه نخست سال ۹۳ از مجموع ۴۷ پرونده ارجاع شده به انجمن، ۲۲ پرونده مربوط به کودک آزاری بوده اما در مدت مشابه سال ۹۲، ۲۳ مورد از ۴۵ پرونده ارجاع شده به انجمن، به کودک آزاری اختصاص داشته است.

بنابر ادعای برخی روانپزشکان کودک، کودک آزاری در ایران شیوع حدود ۲۰ الی ۲۵ درصدی دارد در حالی که هنوز فعالان آسیب‌های اجتماعی به آمار تخمینی از شیوع خشونت خانگی علیه زنان و همسر آزاری دست پیدا نکرده اند. هر دو پدیده از جمله آسیب‌هایی است که معمولاً در خفا و فضای محصور و دور از چشم آحاد جامعه به وقوع می‌پیوندد و به همین دلیل، نه در ایران که در تمام کشورهای جهان با هر سطح از پیشرفت و فرهنگ و دانش، ارایه آمار قطعی و دقیق از موارد کودک آزاری و همسر آزاری کاری تقریباً ممکن نیست. علاوه بر آنکه عموم جامعه، آزار کودک و همسر را صرفاً در شکل آزار جسمی می‌شناسند در حالی که بنا بر هشدار مکرر روانپزشکان کودک و فعالان اجتماعی، بی توجهي، آزارهای روانی و جنسی، محرومیت از حقوق انسانی و حتی مواردی همچون اجبار به کار و درآمدزایی و محروم کردن کودکان از تحصیل و اجبار همسران به اعتیاد و فروش مواد مخدر توسط اعضای خانواده، مصادیق بارز از کودک آزاری و همسرآزاری است.

مسعودی فرید در گفت و گو با «اعتماد» خبر می دهد که اکنون ۱۵ خانه امن در کشور برای پناه دادن به زنان آسیب دیده، دختران فراری، زنان کارتن خواب، زنان معتاد و زنان در معرض خشونت خانگی وجود دارد و حتی در صورت محرومیت یک شهر یا استان از چنین خانه هایی، این زنان می توانند با تماس با خط اورژانس اجتماعی ۱۲۳ و استمداد از مددکاران این مرکز به مراکز مداخله در بحران که در تمام شهرهای کشور دایر است پناه برند و از آسیب های خیابانی در امان بمانند.

او همچنین خبر داده مسوولان سازمان بهزیستی کشور به محمض اطلاع از وقوع کودک آزاری، کودک را از خانواده تحويل گرفته اما باید در اسرع وقت و تا کمتر از ۲۴ ساعت، برای دریافت حکم قضایی از قاضی برای نگهداری از کودک اقدام کنند و پس از بررسی های مددکاری، روانشناسی و پیگیری های حقوقی در مورد وضعیت کودک، کودک به خانواده بازگردانده شده یا در صورت احراز عدم صلاحیت خانواده و با صلاحیت کودک، او را به جد پدری یا اقوام درجه یک - در صورت دارا بودن صلاحیت های لازم- تحويل می دهند و در غیر این صورت، کودک وارد مراکز شبه خانواده بهزیستی می شود

مسعودی فرید به «اعتماد» توضیح می دهد که آمار اعلام شده به خط ۱۲۳ نمی تواند به وضعیت کشوری کودک آزاری یا همسر آزاری تعمیم داده شود زیرا تماس با این خط اورژانس اجتماعی را باید به منزله افزایش آگاهی مردم نسبت به وجود این خطوط امدادی تلقی کرد و این آمار، نشانه قطعی بالابودن یا پایین بودن موارد کودک آزاری و همسر آزاری نیست.

مسعودی فرید می گوید: «این خط برای شناسایی موارد کودک آزاری و همسرآزاری است و برای نظر درباره کم و زیاد بودن این آمار باید مطالعه پیمایشی و تحلیلی درباره شیوه همسر آزاری و کودک آزاری انجام شود. اگر آمار امسال نسبت به سال قبل کم یا زیاد است باید دلیل را، بیشتر متوجه بی اطلاعی مردم از این خط امدادی یا بر عکس، افزایش آگاهی مردم از وجود این خط دانست و این آمار قابل تعمیم به شرایط کشوری نیست.»

سیدحسن موسوی چلک، رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران هم در گفت و گو با «اعتماد» بر همین نکته تاکید می کند و راه اندازی و فعال شدن خطوط امدادی دولتی یا غیر دولتی را راهی برای افزایش آگاهی مردم نسبت به چگونگی گزارش دهی درباره آسیب های اجتماعی می داند

اما در عین حال یادآور می شود: «کودک آزاری و همسرآزاری، خاص کشور ما نیست و در تمام کشورها با شدت و ضعفی وجود دارد. در کشور ما و از یک دهه قبل، وضعیت کودک آزاری و همسر آزاری و موضوع خشونت خانگی با محوریت کودک آزاری و همسر آزاری مورد پیگیری قرار گرفته است. با راه اندازی خط تلفن اورژانس اجتماعی و صدای یارا به عنوان منبع اجتماعی و گزارش دهی دولتی و غیردولتی درباره آسیب هایی همچون کودک آزاری و همسر آزاری، به مرور زمان تماس هایی با کارشناسان این مراکز برقرار شده اما با وجود آنکه خشونت خانگی علیه زنان و کودک آزاری یکی از موضوعات جدی است، عمدتاً آسیب های جسمی علیه زنان و کودکان به سیستم های قضایی و اجتماعی گزارش می شود در حالی که سایر انواع خشونت ها همچون آزارهای عاطفی و روانی و جنسی و مسامحه، به ندرت گزارش و پیگیری می شود و بنا بر این آمارها صرفاً بخشی از وقایع کودک آزاری و همسر آزاری است.»